

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیر تحولات سیاسی اجتماعی غرب

دکتر کمال اکبری

(عضو هیئت علمی دانشگاه صدا و سیما)

سرشناسه	: اکبری، کمال
عنوان و نام پدیدآور	: سیر تحولات سیاسی اجتماعی غرب / کمال اکبری؛ به سفارش موسسه فرهنگی هنری رسانه دین گستر ماندگار ، حوزه علمیه امام جواد علیه السلام استان البرز.
مشخصات نشر	: کرج: ارمغان حیات، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۳ ص.
شابک	: 978-600-93902-0-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۲۳۵] - ۲۴۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: تمدن غرب - تاریخ - بررسی و شناخت
شناسه افزوده	: حوزه علمیه امام جواد علیه السلام استان البرز
شناسه افزوده	: موسسه فرهنگی هنری رسانه دین گستر ماندگار
رده بندی کنگره	: ۹۱۳۹۲/۲۴۵CB الف ۷س ۹۱۳۹۲
رده بندی دیویی	: ۰۹۸۲۱/۹۰۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۹۹۸۱

سیر تحولات سیاسی اجتماعی غرب

نویسنده: کمال اکبری
ویراستار: علی کاملی
ناشر: ارمغان حیات
به سفارش: موسسه فرهنگی هنری رسانه دین گستر ماندگار
و حوزه علمیه امام جواد علیه السلام استان البرز
صفحه آرا: هانیه دوستان
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲
چاپ: زلال کوثر
شمارگان: ۱۰۰۰
بها: ۱۲۰۰۰

نشانی: کرج، بعد از محمدشهر، حوزه علمیه امام جواد علیه السلام، انتشارات ارمغان حیات
تلفن: ۰۲۶۳۶۳۰۰۰۳
Aarmaghanyhayat@yahoo.com
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۰۲-۰-۵

فهرست مطالب

۱۱.....	پیش‌گفتار
۱۳.....	❧ فصل اول: مفاهیم و کلیات
۱۵.....	الف) مقدمه
۱۶.....	ب) هدف مطالعات غرب
۱۷.....	ج) ضرورت شناخت غرب
۱۹.....	د) غرب کجاست؟
۲۱.....	هـ) رویکرد مطالعه در مباحث غرب
۲۵.....	❧ فصل دوم: غرب باستان
۲۷.....	گفتار اول: یونان باستان
۲۷.....	الف) دوره قبل از دولت شهرهای آتن
۲۷.....	۱. مکتب ملطیه
۲۸.....	۲. مکتب تغییر
۲۸.....	۳. مکتب ثبات
۲۹.....	۴. مکتب ماورای ماده
۲۹.....	۵. مکتب سفسطائیان
۳۲.....	ب) دوره دولت، شهرها
۳۳.....	۱. نهادهای سیاسی در آتن
۳۴.....	۲. برده داری در آتن
۳۴.....	۳. دین و تمدن

۳۵.....	۴. علم و فلسفه در یونان باستان
۴۴.....	(ج) یونان پس از دولت شهرها (دوره بحران فلسفی)
۴۵.....	(د) دوره تسلط امپراتوری روم بر یونان
۴۷.....	گفتار دوم: روم باستان
۴۷.....	الف) تمدن روم باستان
۴۹.....	ب) دین در روم باستان
۵۱.....	ج) مسیحیت
۵۲.....	فرهنگ و تمدن در روم باستان

۵۵..... < فصل سوم: غرب، دوران قرون وسطی

۵۷.....	گفتار اول: قرون وسطی در نگاه اجمالی
۵۷.....	الف) تعریف
۶۰.....	ب) کلیسا
۶۱.....	ج) هنر کلیسایی
۶۱.....	(د) رویدادهای مهم در قرون وسطی در غرب
۶۲.....	ه) شاخصه‌های قرون وسطی
۶۳.....	گفتار دوم: ظهور و نفوذ مسیحیت
۶۵.....	الف) علل گسترش مسیحیت در روم
۶۶.....	ب) اندیشه سیاسی مسیحیت
۶۷.....	ج) آشنایی با کتاب مقدس مسیحیان
۶۸.....	د) پولس و نقش وی در مسیحیت
۶۹.....	ه) رابطه کلیسایان با دولت
۷۳.....	و) کلیسای کاتولیک و ارتودوکس در قرون وسطی
۷۷.....	ز) مناصب کلیسای کاتولیک
۷۷.....	ح) انحطاط دستگاه پاپی
۷۸.....	۱. فساد مالی
۷۹.....	۲. فساد اخلاقی روحانیون
۷۹.....	۳. فروش آمرزش‌نامه
۸۰.....	۴. تفتیش عقاید و مجازات و شکنجه مخالفان
۸۱.....	گفتار سوم: نفوذ اسلام در غرب

الف) ورود اسلام به اروپا	۸۲
۱. اندلس کجاست؟	۸۲
۲. زمینه‌های گسترش اسلام در اندلس	۸۲
یک) بی‌عدالتی‌های اجتماعی و فاصله طبقاتی	۸۳
دو) نارضایتی مردم از کلیسا	۸۳
سه) محاربات یهودیان	۸۴
چهار) ناتوانی نظام پادشاهی گوت‌ها	۸۵
پنج) ظرفیت درونی اسلام	۸۶
شش) رفتار مسلمانان در اسپانیا	۸۷
۳. تشیع در اسپانیا	۸۸
۴. غروب غم‌انگیز اندلس	۸۹
گفتار چهارم: فتوداليسم در غرب	۹۱
گفتار پنجم: جنگ‌های صلیبی	۹۲
الف) انگیزه‌های مسیحیان از افروختن آتش جنگ	۹۳
۱. مهار گسترش اسلام	۹۳
۲. تسخیر اراضی جدید	۹۳
۳. فرار مردم قحطی‌زده به سوی سرزمین‌های سرشار از نعمت	۹۴
ب) توصیف تاریخی جنگ‌های صلیبی	۹۴
ج) آثار و پیامدهای جنگ‌های صلیبی	۱۰۰
۱. سیاسی و نظامی	۱۰۱
۲. اجتماعی	۱۰۱
۳. مذهبی	۱۰۲
۴. اقتصادی - بازرگانی	۱۰۳
۵. فرهنگی	۱۰۳

◀ فصل چهارم: عصر نوزایی (رنسانس)

گفتار اول: نوزایی علمی	۱۰۷
الف) اندیشه‌های زمینه‌ساز رنسانس	۱۰۸
ب) معنای رنسانس و تحولات این دوره	۱۱۳
ج) عوامل و زمینه‌های رنسانس	۱۱۶

۱. قدرت پاپ و درگیری با امپراتوری و پادشاهان ۱۱۶
۲. عملکرد نادرست کلیسا ۱۱۷
۳. عدم استحکام آیین مسیحیت برای زندگی اجتماعی ۱۱۷
۴. تأثیر افکار جدید روشنفکران ۱۱۸
۵. تعارض علم و دین ۱۱۸
۶. زمینه‌های جامعه شناختی و سیاسی رنسانس ۱۱۹
- د. ویژگی‌های هنر رنسانس ۱۲۰
- گفتار دوم: رنسانس دینی (پروتستانتسم) ۱۲۳
- الف) انقلاب پروتستانی ۱۲۳
- ب) عقاید پروتستانها ۱۲۴
- ج) شاخه‌های کلیسای پروتستان و رهبران آن ۱۲۵
۱. مارتین لوتر ۱۲۶
۲. ژان کالوین ۱۲۸
- گفتار سوم: اروپای سده شانزدهم عصر تنش‌های مذهبی در اروپا ۱۳۲
- الف) درگیری‌های مذهبی ۱۳۲
- ب) نظریه‌های ضد پادشاهی ۱۳۴
- ج) زروئیت‌های ضد شاه ۱۳۵

◀ فصل پنجم: عصر انقلابها

- مقدمه ۱۳۹
- الف) اندیشمندان تحول‌آفرین عصر انقلابها ۱۳۹
۱. ژان بدن ۱۴۰
۲. توماس هابز ۱۴۱
۳. جان لاک ۱۴۱
۴. منتسکیو ۱۴۲
- ب) انقلابها ۱۴۲
۱. انقلاب انگلستان (ژانویه ۱۶۴۹ میلادی) ۱۴۲
۲. انقلاب آمریکا ۱۴۳
۳. انقلاب فرانسه ۱۴۵
۴. انقلاب روسیه ۱۴۷

۵. انقلاب صنعتی ۱۴۸

◀ فصل ششم: عصر روشنگری ۱۵۱

مقدمه ۱۵۳

الف) رهبران روشنگری ۱۵۵

ب) عصر ترقی ۱۵۶

ج) جنبش روشنگری و آیین پروتستان ۱۵۷

۱. ضعف نسبی نهادهای کلیسای پروتستان ۱۵۷

۲. ماهیت آیین پروتستان ۱۵۸

◀ فصل هفتم: عصر مدرنیسم و مدرنیته ۱۵۹

مقدمه ۱۶۱

الف) معنای مدرنیته و مدرنیسم ۱۶۱

ب) زمینه‌های پیدایش مدرنیسم ۱۶۳

ج) پشتوانه‌های فکری مدرنیته ۱۶۶

د) ویژگی‌های مدرنیته ۱۶۹

۱. اومانیسم ۱۶۹

۲. عقل‌گرایی ۱۶۹

۳. فردگرایی ۱۷۰

۴. برابری ۱۷۱

۵. آزادی ۱۷۱

۶. سکولاریسم ۱۷۱

۷. لیبرالیسم ۱۷۵

ه) امواج مدرنیته ۱۷۶

و) نقد و بررسی مدرنیسم ۱۸۰

◀ فصل هشتم: عصر استعمار ۱۸۳

مقدمه ۱۸۵

الف) بزرگ‌ترین استعمارگران اروپا ۱۸۵

۱. امپراتوری بریتانیا ۱۸۵

۲. امپراتوری فرانسه ۱۸۶

۱۸۷	۳. امپراتوری‌های اسپانیا، هلند و پرتغال.....
۱۸۷	ب) شیوه‌ها و روش‌های استعمارگران.....

❧ فصل نهم: جنگ‌های جهانی

۱۹۳	مقدمه.....
۱۹۳	الف) جنگ جهانی اول.....
۱۹۵	۱. آلمان و تحولات اروپا در آستانه جنگ جهانی اول.....
۱۹۶	۲. جنگ فرانسه با آلمان.....
۱۹۷	۳. شکست‌گیری اتحاد مثلث.....
۱۹۷	۴. مقدمات شکل‌گیری اتفاق مثلث.....
۱۹۸	۵. ریشه‌های جنگ جهانی اول.....
۱۹۹	۶. نقطه شروع جنگ جهانی اول.....
۲۰۰	۷. دلایل وقوع جنگ جهانی اول.....
۲۰۰	۸. پیامدهای جنگ جهانی اول.....
۲۰۲	ب) جنگ دوم جهانی.....
۲۰۳	۱. عوامل شروع جنگ جهانی دوم.....
۲۰۴	۲. روند جنگ جهانی دوم.....
۲۰۶	ج) نتیجه جنگ جهانی دوم.....
۲۰۶	د) جنگ سرد.....

❧ فصل دهم: عصر پست مدرنیته و پست مدرنیسم

۲۱۱	مقدمه.....
۲۱۲	الف) زمینه‌های ظهور پست مدرنیسم.....
۲۱۳	ب) اندیشمندان پست مدرن.....
۲۱۳	۱. ژاک دریدا.....
۲۱۳	۲. ژان بودریار.....
۲۱۶	۳. ژان فرانسوا لیوتار.....
۲۱۸	۴. میشل فوکو.....
۲۱۹	ج) اصول و مؤلفه‌های پست مدرنیسم.....
۲۲۱	❧ فصل یازدهم: تعارض غرب جدید با جهان اسلام.....

مقدمه	۲۲۳
الف) محورهای مبارزاتی غرب معاصر علیه اسلام	۲۲۴
۱. مساوی دانستن اسلام با تروریسم و خشونت	۲۲۴
۲. تلاش در جهت سلطه بر منابع اقتصادی جهان اسلام	۲۲۴
۳. تهاجم گسترده نرم علیه جهان اسلام	۲۲۴
۴. تفرقه در بین نیروهای جهان اسلام و کشورهای مسلمان	۲۲۵
۵. اتحاد غربی ذیل لیبرال دموکراسی	۲۲۵
۶. دامن زدن به اسلام هراسی	۲۲۶
ب) حلقه آخر حملات غرب علیه مسلمانان	۲۲۸
ج) بحران حادثه حمله به برج های دوقلوی آمریکا	۲۲۹
۱. عوامل داخلی آمریکا	۲۲۹
۲. دولت اسرائیل	۲۳۰
۳. القاعده و بن لادن	۲۳۱
منابع	۲۳۵

پیش‌گفتار

تحولات سیاسی - اجتماعی غرب، از غرب باستان تاکنون موضوع مورد مطالعه و پژوهش این نوشتار است که در طی هفت سال گفت‌وگو با طلاب و فضایی حوزه علمیه قم، مقطع کارشناسی ارشد رشته تبلیغ، تدوین و گردآوری شده است. نکته اساسی این است که حجم وسیع مطالب و اولویت بندی برای تدوین ما را بر آن داشت تا نقاط عطف تاریخی و شخصیت‌های مهم هر دوره را به طور مختصر بیان کنیم.

از سوی دیگر با توجه به مطالب بسیاری که در این باره وجود داشت، ناگزیر بودیم تا مطالب مورد تأکید و نیاز طلاب محترم در تبلیغ و شناخت غرب را مورد تأکید قرار دهیم. به همین دلیل از خود عزیزان برای اولویت بندی و آوردن مطالب و تلخیص آن استفاده کردیم و گزیده‌ای از مطالب تدریس شده را به صورت مجموعه حاضر تقدیم نمودیم. از همه بزرگوارانی که در تکمیل این اثر نقش داشتند، صمیمانه سپاسگزارم و از خداوند متعال توفیق روز افزون را برای آنان خواستارم.

کمال اکبری

فروردین ۱۳۹۱